

i Højesteret sad Dommere, hvis Uddannelse paa nogle Punkter har været ensidig. Men naar man skal afgøre det Spørgsmaal, hvem der er bedst kvalificeret til at afgøre det juridiske Spørgsmaal, om en Lov strider mod Grundloven: om det er den retskyndige Højesteret eller Rigsdagen efter hele dens Sammensætning, der er bedst kvalificeret, synes jeg, at for alle almindelige Mennesker maa det staa som givet, at et saadant Spørgsmaal, hvis Afgørelse tidt kan bero paa vanskelige juridiske Afvejelser, er vor Højesteret saglig set langt mere kvalificeret til at afgøre end den danske Rigsdag. Det ærede Medlem Hr. Zahle har ved sin Optræden under Forhandlingerne om Lensloven vist, hvorledes politiske Opportunitetshensyn kan gøre sig gældende ved hans Optræden som Minister; de vil da ogsaa let kunne gøre sig gældende for andre ærede Medlemmer i denne Rigsdag.

De Skræmmebilleder, det ærede Medlem Hr. Zahle fremførte, om den forfærdelige Retsusikkerhed, der kunde opstaa, hvis man gav Domstolene denne Prøvelsesret, er fuldstændig ved Siden af. Det er ikke en eneste Gang hændet her i Landet, at Højesteret har erklæret en af Rigsdagen vedtagen Lov for grundlovsstridig, og Borgerne gaar saa vist ikke omkring i Usikkerhed overfor Love i Almindelighed i Henseende til, om de skulde være grundlovsstridige. Det ærede Medlem udviklede, hvorledes en Lov efter at have virket en lang Tid kunde erklæres for stridende mod Grundloven og kunde underkendes af Højesteret. Det er jo rene Fantasifostre. Men skulde endelig Spørgsmaalet om en Grundlovsstridighed komme for Højesteret, og Højesteret fandt Spørgsmaalet tvivlsomt, vilde Højesteret ganske sikkert i Overensstemmelse med den Praxis, den altid har fulgt, tage meget Hensyn til den Udvikling, der var sket, og den Tidslængde, der var gaaet; den vilde sikkert meget vanskeligt underkende en Lov, som i lang Tid havde været praktiseret, og hvis Grundlovsstridighed i hvert Fald ikke var utvivlsom.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Justitsminister. Han har jo ligesom det ærede Medlem Hr. Zahle paaberaabt sig navnlig Nellemann og Ørsted for sin Anskuelse. Jeg gad nu for øvrigt vide, om den højtærede Justitsminister kan faa ret mange af dette Tings Jurister til at give sig Medhold, bortset fra det ærede Medlem Hr. Zahle. Jeg vil i hvert Fald ikke kunne tænke mig,

at ret mange af dette Tings Jurister vil gøre det. Han mener vel ogsaa, at naar han kan anføre Autoriteter som Nellemann og Ørsted, der jo i juridisk Henseende er saare fremragende, maa det være nok. (*Justitsministeren* [Steincke]: Jeg tager Argumenterne). Meget vel, De tager Argumenterne. Men baade Nellemanns og Ørstedes almindelige Principper, som de begge gaar ud fra, er, at enhver Statsmagt selv bør bestemme sin egen Kompetence. Det er, som det er fremhævet flere Gange, gammeldags Principper, som man hyldede under Enevælden, og som man netop under de nyere Forfattere for en stor Del er kommet bort fra.

Dette Princip, som Nellemann og Ørsted kæmpede for, var allerede tidligere bekæmpet af de fleste Jurister og juridiske Forfattere i dette Land. Men selv om man vilde hævde, at Nellemann og Ørsted har set rigtigt paa dette Spørgsmaal, den Gang de skrev om det, maa man ikke glemme, at der siden den Tid, da de udtalte sig om Spørgsmaalet, er sket to vigtige Ting.

For det første har vi nu faaet i Grundlovens § 94 en selvstændig grundlovgivende Myndighed, som er den øverste i dette Land, og som staaer over den almindelige Lovgivningsmagt, idet Vælgerne gennem Folkeafstemning skal udtale sig for Forandringer i Grundloven, og den grundlovgivende Myndighed derfor bestaar i en Samvirken mellem Kongen, Rigsdagen og Befolkningen, den sidste, som den udtaler sig gennem en Folkeafstemning. Derved har man i Virkeligheden givet Befolkningen en Garanti for, at dens grundlovmæssige Rettigheder maa ikke indskrænkes, uden at den selv ved en Folkeafstemning giver sit Samtykke dertil, og det er ganske ligegyldigt, om det drejer sig om Ejendom eller Person. De almindelige Borgere i dette Land er derfor i høj Grad interesseret i, at deres Deltagelse i den grundlovgivende Myndighed ikke bliver skubbet til Side af den almindelige Lovgivningsmagt.

Det er den ene vigtige Ting, der er sket, siden Nellemann har udtalt sig om dette Spørgsmaal. Den anden er denne, at Højesteret efter Nellemanns Tid har statueret, at den var kompetent til at afgøre, om en Lov var stridende mod Grundloven eller ej. At Nellemann loyalt vilde have bøjet sig for denne Afgørelse, hvis han havde levet, tvivler jeg ikke om. Jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle Linier, som Nellemann skriver i sin Civilproces Side 140—1 om dette Spørgsmaal: „Ingen tvivler paa, at i Domssager den